

Dosar nr.3r-304/22
2-21125831-01-3r-13092022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud.: V. Chisilița)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: Gh. Mîra, Gr. Dașchevici, A. Bostan)

DECIZIE

26 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Aliona Miron

examinând recursul depus de Grigori Borșci, reprezentat de avocatul Alexei Kebeș,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Grigori Borșci împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actului administrativ individual de respingere a solicitării și obligarea emiterii actului administrativ favorabil,

împotriva încheierii din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul declarat de Grigori Borșci împotriva hotărârii din 03 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, din motiv că motivarea apelului a fost depusă după expirarea termenului prevăzut de art.232 alin.(2) Cod administrativ,

c o n s t a t ă :

La 23 august 2021, Grigori Borșci a formulat acțiune procedura contenciosului administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale solicitând anularea deciziei nr.15/2021/11373 din 19 iulie 2021 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Leova privind respingerea cererii în stabilirea pensiei; declararea răspunsului nr.B-1309/21 din 20 iulie 2021 a Casei Naționale de Asigurări Sociale la cererea prealabilă din 05 iulie 2021, ca fiind neîntemeiat și ilegal; obligarea pârâtului de a include perioada de muncă de 16 ani și 2 luni, confirmată prin documentele, anexate la cererea din 20 martie 2020 în stagiul de cotizare și de a stabili pensia pentru limita de vârstă conform prevederilor legale, începând cu 21 martie 2020 - data expedierii la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Leova a documentelor, care confirmă stagiul de cotizare; încasarea cheltuielilor de judecată, cât și compensarea prejudiciului moral în mărime de 10.000 (zece mii) lei, cauzat prin nesoluționarea cererii prealabile din 05 iulie 2021.

Prin hotărârea din 03 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani s-a respins acțiunea în contencios administrativ înaintată de Grigori Borșci împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Leova nr.15/2021/11373 din 19 iulie 2021 privind refuzul de stabilire a pensiei, deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. B-1309/21 din

20 iulie 2021 de soluționare a cererii prealabile și obligare a Casei Naționale de Asigurări Sociale să emită actul administrativ individual favorabil prin care să dispună stabilirea pensiei pentru limită de vârstă lui Grigori Borșci, începând cu 21 martie 2020, ținând cont de stagiul de 16 ani 02 luni.

Invocând ilegalitatea hotărârii instanței de fond, la 04 februarie 2022, prin intermediul poștei electronice, Grigori Borșci, reprezentat de avocatul Alexei Kebeș, a declarat apel împotriva hotărârii din 03 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d.102-103).

La 03 iunie 2022, prin intermediul poștei electronice, Grigori Borșci, reprezentat de avocatul Alexei Kebeș, a depus apelul motivat împotriva hotărârii din 03 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea formulată de Grigori Borșci să fie admisă integral (f.d.123-125).

Prin încheierea din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat inadmisibil apelul declarat de Grigori Borșci împotriva hotărârii din 03 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, din motiv că motivarea apelului a fost depusă după expirarea termenului prevăzut de art.232 alin.(2) Cod administrativ (f.d.136-141).

La 28 iunie 2022, prin intermediul poștei electronice, Grigori Borșci, reprezentat de avocatul Alexei Kebeș, a depus recurs împotriva încheierii din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, anularea încheierii din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, cu adoptarea unei noi încheieri cu privire la repunerea în termenul de depunere a apelului motivat împotriva hotărârii primei instanțe și examinarea apelului menționat (f.d.149-151).

În motivarea recursului și-a manifestat dezacordul față de încheierea instanței de apel. În acest context, consideră interpretările instanței de apel referitoare la momentul recepționării corespondenței și calcularea termenului de depunere a apelului motivat, ca fiind ilegale.

Astfel, indică că hotărârea motivată a instanței de fond a fost expediată la adresa poștei electronice a lui Victor Soloviov, cât și avocatului, dar nu lui Grigori Borșci.

Mai indică că Victor Soloviov a recepționat hotărârea motivată la 06 mai 2022, iar avocatul Alexei Kebeș nu a recepționat corespondența, menționând în acest sens că sistemul operațional gmail.com al CA „Alexei Kebeș” indică 8080 de mesaje nepreluare.

În această ordine de idei, invocă că apelantului/recurentului i-a fost îngădit accesul liber la justiție.

Conform art.241 alin.(1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

În conformitate cu art.242 din Codul administrativ recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 14 iunie 2022 (f.d.136-141), fiind notificată recurentului Grigori Borșci, prin intermediul avocatului Alexei Kebeș, la 21 iunie 2022, fapt ce se confirmă prin recipisa anexată

la materialele cauzei (f.d.147).

Recursul a fost depus de Grigori Borșci, reprezentat de avocatul Alexei Kebeș, la 28 iunie 2022, prin intermediul poștei electronice (f.d.149-151).

Astfel, instanța de recurs consideră că, recurentul Grigori Borșci, reprezentat de avocatul Alexei Kebeș, s-a conformat prevederilor legale și a respectat termenul instituit de legiuitor la articolul 242 din Codul administrativ, pentru demararea căii de atac în ordine de recurs.

La 13 septembrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale copia recursului depus de Grigori Borșci împotriva încheierii instanței de apel, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d.163), notificată ultimei prin intermediul oficiului poștal, fapt ce rezultă din avizul de recepție anexate la materialele cauzei (f.d.165).

La 28 septembrie 2022, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus referință la recursul depus de Grigori Borșci, solicitând respingerea recursului ca neîntemeiat (f.d.167-168).

La 18 octombrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa lui Grigori Borșci și avocatului Alexei Kebeș copia referinței depuse de Casa Națională de Asigurări Sociale, pentru informare (f.d.170).

Prin prisma art.191 alin.(5) din Codul administrativ Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curților de apel.

Conform art.243 alin.(2) din Codul administrativ instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Studiind actele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul depus de Grigori Borșci, reprezentat de avocatul Alexei Kebeș, și de a menține încheierea din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, din următoarele motive.

Conform art.243 alin.(1) lit.b) din Codul administrativ examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă că, prin încheierea din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat inadmisibil apelul declarat de Grigori Borșci împotriva hotărârii din 03 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, din motiv că motivarea apelului a fost depusă după expirarea termenului prevăzut de art.232 alin.(2) Cod administrativ (f.d.136-141).

Instanța de apel a reținut că, deși lui Grigori Borșci, prin intermediul reprezentantului său, i-a fost notificată hotărârea motivată a primei instanțe la 22 aprilie 2022, ultimul, însă, nu a depus motivarea apelului în termenul stipulat de articolul 232 alin.(2) din Codul administrativ.

În conformitate cu art.236 alin.(1) și (2) lit.e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2).

Potrivit prevederilor art.232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea

apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Totodată, regulile generale ce țin de calcularea termenelor în materie de contencios administrativ sunt reglementate prin prisma art.195 din Codul administrativ potrivit căroră procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

În conformitate cu art.110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art.111 alin.(1)-(4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Articolul 112 Cod de procedură civilă reglementează că termenul stabilit în săptămâni, luni sau o perioadă care cuprinde mai multe luni (ani, semestre, trimestre) expiră, în cazul prevăzut la art.111 alin.(3), în acea zi a ultimei săptămâni sau ultimei luni care, prin denumirea sau numărul ei, corespunde zilei în care a survenit evenimentul sau momentul în timp respectiv, iar în cazul prevăzut la art.111 alin.(4), acesta expiră în acea zi a ultimei săptămâni sau ultimei luni care precedă ziua în care, prin denumirea sau numărul ei, corespunde zilei în care a început să curgă termenul. Dacă ultima zi a termenului este nelucrătoare, acesta expiră în următoarea zi lucrătoare.

Potrivit art.113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Pornind de la prevederile legale menționate supra, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că, termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificarea securității raporturilor juridice. Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, căror li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Actele cauzei denotă că, prin hotărârea din 03 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani s-a respins acțiunea în contencios administrativ înaintată de

Grigori Borșci împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Leova nr.15/2021/11373 din 19 iulie 2021 privind refuzul de stabilire a pensiei, deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. B-1309/21 din 20 iulie 2021 de soluționare a cererii prealabile și obligare a Casei Naționale de Asigurări Sociale să emită actul administrativ individual favorabil prin care să dispună stabilirea pensiei pentru limită de vârstă lui Grigori Borșci, începând cu 21 martie 2020, ținând cont de stagiul de 16 ani 02 luni.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 04 februarie 2022, prin intermediul poștei electronice, Grigori Borșci, reprezentat de avocatul Alexei Kebeș, a declarat apel împotriva hotărârii din 03 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Hotărârea motivată din 03 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost notificată lui Grigori Borșci la 22 aprilie 2022, prin intermediul poștei electronice a avocatului Alexei Kebeș alex.kebes@gmail.com, precum și prin intermediul poștei electronice techno-land57@mail.ru, indicată de ultimul și prin intermediul căreia a fost recepționată și expediată corespondența pe parcursul examinării cauzei de instanțele ierarhic inferioare.

Distinct se reține că, hotărârea motivată din 03 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost publicată pe Portalul Național al Instanțelor: www.instante.justice.md.

Astfel, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, hotărârea motivată a instanței de fond a fost notificată recurentului/apelantului Grigori Borșci la 22 aprilie 2022.

Potrivit art.223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art.96–114.

Potrivit art.96 alin.(1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Din dispozițiile art.97 alin.(1) și (3) din Codul administrativ, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

Astfel, termenul de prezentare a motivării apelului, în baza art.232 alin.(2) din Codul administrativ, fiind de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate, a început să curgă de la data de 23 aprilie 2022 și a expirat la data de 22 mai 2022, zi de duminică, însă, fiind zi nelucrătoare, ultima zi de depunere a apelului motivat a devenit 23 mai 2022, zi de luni, inclusiv.

În speță, instanța de recurs a reținut din cumulul probatoriu anexat speței că, apelantul/recurentul Grigori Borșci, reprezentat de avocatul Alexei Kebeș, a depus apelul motivat împotriva hotărârii din 03 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, la 03 iunie 2022, prin intermediul poștei electronice alex.kebes@gmail.com, cu omiterea evidentă a termenului legal de prezentare a

motivării apelului (f.d.122, 123-125). Ulterior, la 05 iunie 2022 apelul motivat a fost depus și prin intermediul oficiului poștal (f.d.126-133).

În astfel de circumstanțe, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, Curtea de Apel Chișinău corect a considerat a fi incidente cazului prevederile art.236 alin.(2) lit.e) Cod administrativ și prin încheierea din 14 iunie 2022 întemeiat a considerat ca fiind inadmisibil apelul depus de Grigori Borșci.

Este cert că, Grigori Borșci recepționând la 22 aprilie 2022, prin intermediul reprezentantului său, hotărârea motivată a instanței de fond, nu s-a conformat prevederilor legale și nu a depus motivarea apelului în termenul stabilit la art.232 alin.(2) din Codul administrativ, termen imperativ stabilit de lege. Or, termenul de prezentare a motivării apelului a expirat la 23 mai 2022, inclusiv.

Totodată, conform art.237 din Codul Administrativ, prevederile art.65 alin.(1)–(3) și (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel și în termenul de prezentare a motivării apelului.

La caz, Grigori Borșci, reprezentat de avocatul Alexei Kebeș, n-a făcut uz de dreptul de a solicita repunerea în termenul de prezentare a motivării apelului, fapt confirmat de recurent în conținutul cererii de recurs. O solicitare în acest sens a fost depusă doar în cererea de recurs adresată instanței ierarhic superioare.

Referitor la cererea de repunere în termen, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Conform art.237 alin.(1) din Codul administrativ, prevederile art.65 alin.(1)–(3) și (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel și în termenul de prezentare a motivării apelului.

Potrivit art.65 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpa unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Instanța de recurs reiterează că termenul de declarare a apelului poate fi restabilit, dacă persoanele îndreptățite prezintă probe veridice, ce ar confirma imposibilitatea declarării apelului în termen.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție denotă că, recurentul nu a depus diligența necesară în vederea valorificării dreptului său de acces la instanță.

În acest context, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă că importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că, ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, mobilizează cercetarea cauzei, totodată contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii de către participanții la proces de a se folosi cu rea-credință de drepturile sale procedurale.

Astfel, exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Conform art.24 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

Instanța de recurs notează că, materialele cauzei atestă că cererea de apel nemotivată a fost depusă cu respectarea termenului de atac a hotărârii primei instanțe, prin urmare, apelantul/recurentul urma să manifeste diligență sporită și să se intereseze dacă a fost sau nu redactată hotărârea motivată, iar ulterior, întreprinderea măsurilor necesare și utile pentru a uza de dreptul procedural de a depune apelul motivat.

Totodată, instanța de recurs nu poate reține argumentul recurentului precum că, instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material și procedural, și anume că, greșit a calculat termenul de 30 zile pentru depunerea apelului motivat, or, la caz, termenul a început să curgă de la data de 23 aprilie 2022, ziua imediat următoare notificării hotărârii motivate, dar nu din 06 mai 2022 precum indică recurentul, și care a expirat la data de 23 mai 2022, inclusiv.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă că, confirmarea expedierii și recepționării documentului către partea interesată prin poșta electronică se atestă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice.

În mod special, înscrisul dat conține: datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului, data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătoresc.

Cu titlu de excepție, în caz de eroare tehnică sau neexpediere a actului pe poșta electronică, extrasul menționat va cuprinde informații cu privire la aceste inexactități, cu alte cuvinte, expeditorul va primi un mesaj conform căruia operatorul poștal va explica cauzele care au stat la baza returnării mesajului către expeditor. De regulă, acesta este informat că transmiterea mesajului nu a fost posibilă, deoarece adresa nu a fost găsită sau ea nu poate primi e-mailuri.

În speță, menționi de eroare tehnică, odată cu expedierea actului judecătoresc la adresa electronică a avocatului Alexei Kebeș alex.kebes@gmail.com, precum și la adresa electronică techno-land57@mail.ru, indicată de reclamant/apelant în cererea de chemare în judecată, lipsesc.

Din cele menționate rezultă că, momentul recepționării documentului electronic (hotărârea motivată a primei instanțe) se va considera momentul intrării acestuia în sistemul informațional (adresa electronică: alex.kebes@gmail.com și techno-land57@mail.ru, indicat de destinatar.

Instanța de recurs ține să menționeze că pe parcursul examinării cauzei interesele recurentului/apelantului Grigori Borșci au fost reprezentate de avocatul

Alexei Kebeș în temeiul mandatului nr.1583955 din 16 august 2021 (f.d.78) și de către Victor Soloviov, conform procurii anexate la materialele cauzei (f.d.51-52).

Astfel, nu poate fi reținut argumentul recurentului precum că hotărârea motivată a fost notificată avocatului Alexei Kebeș și lui Victor Soloviov, dar nu lui Grigori Borșci. Or, pe parcursul examinării cauzei Grigori Borșci a notificat și expediat corespondența prin intermediul poștei electronice a reprezentanților săi (f.d.94, 100, 106, 145).

Instanța de recurs menționează că, instanța de judecată a respectat prevederile legale de notificare a actului de procedură, dar recurenta/apelanta nu au întreprins suficiente măsuri, după cum sugerează și jurisprudența CEDO de a-și proteja drepturile de acces la instanță și de a îndeplini actul de procedură în termenul prevăzut de art.232 alin.(2) din Codul administrativ, manifestând în acest sens un comportament de rea-credință la folosirea drepturilor sale procedurale.

În asemenea circumstanțe, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție apreciază argumentele inserate în cererea de recurs de recurentul Grigori Borșci, reprezentat de avocatul Alexei Kebeș, ca fiind irelevante, lipsite de suport juridic și probatoriu, considerente din care urmează a fi apreciate ca fiind declarative.

Sub acest aspect, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că, Grigori Borșci, reprezentat de avocatul Alexei Kebeș, a luat cunoștință la 22 aprilie 2022 de hotărârea motivată a primei instanțe și prin urmare, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță, fapt ignorat cu desăvârșire.

Instanța de recurs punctează că, Grigori Borșci, reprezentat de avocatul Alexei Kebeș, a dispus de suficient timp pentru a întocmi și a depune la Curtea de Apel Chișinău motivarea apelului împotriva hotărârii din 03 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Or, prezentarea cererii de apel motivată împotriva hotărârii din 03 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani reprezintă obligația pozitivă a apelantului Grigori Borșci.

Prin urmare, nerespectarea termenului de depunere a motivării apelului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv și indiferent al apelantului Grigori Borșci, care trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile procedurale.

Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, ori termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Reieșind din cele expuse, se constată temeinicia încheierii instanței de apel, deoarece recurentul Grigori Borșci, reprezentat de avocatul Alexei Kebeș, nu a prezentat motivarea apelului în modul stabilit de art.232 alin.(2) din Codul administrativ, fapt pentru care survin consecințele prevederilor art.236 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ. Instanța de recurs consideră că, soluția instanței de apel este

compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art.6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului.

Potrivit legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinirea în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ amintește că art.6 §1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă în practica sa constantă că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac [cauza Bacev vs fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei; Kemp vs Luxembourg; Diaz Ochoa vs Spaniei], în care înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, încheierea din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău este adoptată în conformitate cu normele de drept, cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea contestată.

Conform art.243 alin.(1) lit.b) din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Grigori Borșci, reprezentat de avocatul Alexei Kebeș, și se menține încheierea din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Iurie Bejenaru

Aliona Miron